

baoblist.dk

Kroppen

– er den
på plads?

◁ Nr. 7 ▷ juni 2007 ▷ 154. årgang ▷

Hvad sker der med troen, når krop

[≡] Mirjam Fabricius Zuta [□] Rie Andersen

Med en svær hjernerystelse og et piskesmæld blev ikke blot hendes krop udsat for voldsomme rystelser. Også som menneske blev **Mirjam Fabricius Zuta** rystet. Her fortæller hun om sider ved livets skrøbelighed, som hun har måttet stå ansigt til ansigt med – både på et fysisk og et sjæleligt plan.

For 4¹/₂ år siden var jeg ude for et uheld, hvor jeg pådrog mig en svær hjernerystelse samt en piskesmældslæsion. Jeg oplevede efterfølgende konstant stærk hovedpine, lys- og lydoverfølsomhed, koncentrationsbesvær og en enorm træthed. Jeg havde aldrig været længerevarende syg og troede, at dette blot var en almindelig hjernerystelse, som ville forsvinde efter en uges tid. Men som tiden gik, blev det kun værre, og jeg kom i behandling på neurologisk afdeling. Den neurologiske overlæge fortalte, at jeg havde »postcomotionelt syndrom«, og at hvis jeg ikke omgående lyttede til min krops signaler, stoppede på studiet for at få helt ro en periode, ville jeg måske aldrig komme mig. Jeg skulle med andre ord lægge mig hver gang, jeg oplevede hovedpinen steg, for ikke at forlænge sygdomsperioden.

Ydre og indre hjernerystelse

De første ni måneder lå jeg mere eller mindre i sengen, og som tiden gik, blev

jeg klar over, at jeg ikke blot havde fået en hjernerystelse på et ydre plan, men også en hjernerystelse på et indre plan. Fra at være en meget aktiv og effektiv person, i såvel som uden for kirken, blev min verden fra den ene dag til den anden godt og grundigt rystet og i den grad vendt på hovedet. For første gang stoppede jeg rigtigt op og så pludselig mit liv udefra; en slags meta-refleksion. Alle de bibelord, jeg før havde levet og åndet for, virkede pludselig så hule og tomme. Hvem var jeg, når jeg ikke længere kunne magte min titel som lovsangsleder og foregangsmand i flere kirkelige teams?

Mødte mig selv

På grund af hovedpinen havde jeg brug for ydre stilhed og kunne længe kun klare at lytte til en enkel sang på en cd om dagen. Det var medvirkende til, at de enkle ord trådte tydeligt frem og blev meget vigtige for mig. Alle ord blev taget op til revision, og meget af det, som før gav mening, ophørte pludselig at give mening. Jeg, som

altid selv havde haft så mange ord og svar på rede hånd, oplevede efterhånden, at den ydre stilhed hjalp mig til at blive stille indeni. Stilhed kan både være dræbende og livgivende, men dér – i stilheden – mødte jeg mig selv.

Mit skrøbelige »jeg«

Det blev et møde med det svage i mig selv, og dette åbnede op for mange eksistentielle spørgsmål. Jeg havde brug for at sætte spørgsmålstejn ved den kristne tradition, jeg var vokset op i, og sætte ord på min tvivl. Når alt hvad jeg normalt havde taget som en selvfølge – fysisk og psykisk styrke, mine evner og færdigheder – pludselig blev taget fra mig, hvad var der så tilbage? Hvorfor blev jeg ikke helbredt? Rakte min tro ud over dagene med succes og ind i mørket? Det var bestemt ikke altid lige let at være syg i karismatiske kredse. Jeg

»Rakte min tro ud over dagene med succes og ind i mørket?«

pen siger stop?

havde tro på, at Gud kunne helbrede mig, men det var ikke noget, jeg betragtede som »min ret«, blot fordi jeg var kristen.

Det opretholdende suk

I lang tid forekom bønner og bibellæsningen mig tung, og jeg orkede ikke at opretholde noget af det på samme måde som før. Men det blev min erfaring, at forbindelsen til Gud stadig kunne opretholdes blot med et suk, en tanke opad eller en ordløs bøn, hvor jeg blot var ind for Gud.

Medvandrere i livet og litteraturen

Jeg havde i denne periode to erfarne og vise medvandrere, der lyttede og gik med mig på vandringer, og sideløbende gav min familie mig al den kærlighed og opbakning, jeg kunne ønske. I litteraturen fandt jeg også sjælsfæller, som var med til at give sprog til det, jeg oplevede indeni. Forfattere som Henri Nouwen, Owe Wikström og Margareta Melin var mig særligt kære.

»Det blev min erfaring, at forbindelsen til Gud stadig kunne opretholdes blot med et suk, en tanke opad eller en ordløs bøn.«

En dragning mod det enkle

Min trosvandring blev i denne periode draget mod det kontemplative – en enkel kristendom. Et bibelvers, der særligt levede i mig i al den tid – og stadig gør, var dette: »Jeg giver dig mørkets skatte, de bortgemte rigdomme, for at du skal vide at jeg er Herren« (Esajas Bog 45:3). Der er skatte, som kun er at finde i mørket. Men det blev min erfaring, at vi ikke behøver at være alene i mørket. Guds tilstedeværelse rækker ud over vores følelser og ind i mørket. Han er på særlig måde nær hos det knækkede rør. Og han kan rumme os i vores afmagt og svaghed.

Styrke i det skrøbelige

Det blev en sygdomsperiode på tre år, og i dag studerer jeg Psykologi på Københavns Universitet på nedsat tid, da jeg stadig lider under gener fra hjernerystelsen. Erkendelsen af, at livet ikke blot er stærkt, men også skrøbeligt, har hjulpet mig til at værdsætte det på en ny måde. ■

Juni 2007

- 2 Hvad sker der med troen, når kroppen siger stop?**
– *piskesmæld og rystelser på tro og krop*
Af Mirjam Fabricius-Zuta
- 5 Kropsforskrækket?**
– *Leder*
Af Rie Andersen
- 6 Ånd, kød, legeme, krop og sjæl ... er du forvirret?**
– *månedens kronik*
Af Bent Hyllberg
- 8 Ånd har krop**
– *boganmeldelse*
Af Emil Fhær
- 9 Anne danser**
– *interview med en danserinde*
Af Anne Åbom
- 10 HIV-positiv i Afrika – hvad så?**
– *Baptistkirken i Danmarks hidtil største hjælpeprojekt*
Af Galen Carey
- 12 Seksualiteten i den åndsfulde krop**
– *om balancen mellem krop, sjæl og ånd*
Af Elin Andersen
- 16 Europas kirker på fælles pilgrimsvandring**
– *samtale om kirkernes rolle i Europa*
Af Britta Kornholt
- 18 Lidelse**
– *skal den fortrænges eller bæres?*
Af Iben Thranholm
- 20 På løbetur med Jesus**
– *sved, åndedræt og maskulin spiritualitet*
Af Thomas Willer
- 21 Døbte og døde**
- 22 Materialiseret kristentro**
– *når troen bliver fysisk snarere end abstrakt*
Af Emil Fhær
- 24 Stafetten**
– *starter i Holstebro Baptistkirke*
Af Hanna Ringgaard
- 26 En sommer, der summer af liv**
– *mærk og sans på stævnet*
Af Lasse Åbom
- 27 Tåernes mosaik**
Månedens blivtilblivtil
Af Elisabeth Knox-Seith
- 28 [Klumme med krop]**
– *Sidsels klumme*
Af Sidsel Hegnsvad

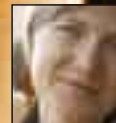
Hvad stævnet gør ved en menighed ...

I otte år har der været en tamilsk menighed i Holbæk. Lige nu tæller den 35 medlemmer og holder gudstjeneste i Holbæk Baptistkirke. En tamilsk familie, som har boet i Danmark i mange år, mente, at tiden var inde til, at de blev medlemmer af den danske menighed. Sidste år tog de med på missionsstævnet i Mariager. Det samme gjorde 34 andre fra menigheden. De unge – både tamiler og danskere – fandt sammen og holdt sammen bagefter. »De har sat gang i menigheden«, fortalte Finn Günther på Missionskomitéens møde. Menighedens præst Finn

Basnov uddyber: »Gudstjenestebesøget er fx steget med i gennemsnit 10 personer på et år, der er kommet en ungdomsgruppe, og nogle af dem har taget ansvar for en juniorklasse i børnekirken.« Den store deltagelse på missionsstævnet generelt har givet menigheden i Holbæk et nyt sammenhold. En følge er også, at en ung blev døbt til pinse i år, og derudover er der flere samtaler på vej omkring dåb. Det viser sig, at Holbæk Baptistmenighed er god til at give plads til forskelligheder, både multikulturelt og over for mennesker, der har få ressourcer.

Kropsforskrækket?

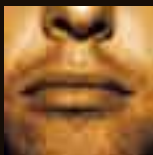
[📷] Stine Frandsen [☰] Rie Andersen

»Kirken i kroppen – og kroppen i kirken« – min kæreste og jeg havde skiftevis givet stemme til denne sætning på et lydspor, som nu tonede over kirkegængernes hoveder i forskellig pitch. Mørk og dyb. Lys og blød. »Kirken i kroppen – og kroppen i kirken.« Vi gentog ordene for ligesom at stadfæste koblingen mellem krop og kirke. Disse ord var overskriften på et eksperiment – en kunstgudstjeneste, som jeg var primus motor for i en kirke i provinsen. Normalt kom der 35 til gudstjeneste. Denne sansgudstjeneste var en hyldelse til kroppen i dens gudsskabthed – det spæde og det ældede, det skønne og det slette, det robuste og det skrøbelige.

Alt for længe har der været en skarp opsplittelse mellem ånd og krop i Kirken. Mange af os har været kropsforskrækkede kristne, der ikke har haft nemt ved at mærke os selv fra halsen og nedefter. Spandevig af tanker har været tænkt, bønner bedt, overvejelser gennemgået om livet og vores Skaber, om Kristus og kirken, om kloden og vores ansvar. Vi har gransket vores små hoveder til hudløshed ...

Rigtig mange gange er vores liv foregået fra hovedets udgangspunkt. Nogle af os har skammet os over vores krop. Andre af os har skammet os over at *mærke* vores krop. På andre igen har smerte og savn sat sig i kroppen og gjort ondt, og hurtigt er vi

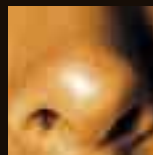
kommet op i hovedet for ikke at mærke os selv så meget. Vi har strakt hånden ud – 10 meter fra livet – i stedet for at omfavne det.

Vi må ned i kroppen – og mærke hele livet. Bede med vores fødder, kere med vores hænder, favne fra vores skød, lytte med vores hjerte – og så tænke et par tanker eller ti med vores hoved. Men hovedet alene er ikke tilstrækkeligt, hvis vi vil mærke hele livet.

Denne majmorgen ville vi ha' kroppen tilbage i kirken. Det kropslige. Det fysiske. Det sanselige. Både ånd, sjæl – og krop hører til hos Gud og i hans Kirke. Og noget må ha' vakt opmærksomheden. Denne morgen så jeg ikke 35, men over 100 sansende ansigter, der stod og ventede som en kødfuld masse uden for kirkedøren. Flere af dem kom normalt ikke i kirke. Men denne morgen havde deres fødder fundet vej til kirken – måske fordi der for en gangs skyld var blevet givet rum til kroppen. Til lyden, blikket, dansen, tonerne, krydderierne, tårerne, hofterne, hænderne – og mellemrummet mellem tænderne.

Kropsforskrækket? Det er Gud vist ikke ...

Værsgo' at bladre videre. Nyd synet. Lad dig ramme af beretningerne. Smag på ordene. ■

Ånd, kød, legeme, krop og sjæl ...

[≡] Bent Hylleberg [□] Stine Frandsen

Der er god grund til at være forvirret, når man hæver næsen efter endt bibellæsning, mener månedens kronikør. For inde i den bog tales der meget anderledes om mennesket, end vi gør i vores krops-fikserede kultur. Men opdager vi det?

Mennesket er en enhed af legeme, sjæl og ånd. Men det står der kun én gang i Ny Testamente. Oftest taler Bibelen om os som en enhed af legeme og sjæl. Men det er hverken denne to- eller tre-delning, der er det afgørende perspektiv i Bibelen. To andre ting er langt vigtigere at få sat på plads. Før det er sket, kan vi ikke orientere os på ret vis i det sproglige univers, hvor overskriftens begreber hopper rundt i stor forvirring.

Vores krop og sjæl er en enhed

For det første: Vi er som mennesker skabt af Gud, men vi er også trillet ud af Skaberens hånd. Det sidste vilkår, som vi alle deler, fordi vi er mennesker, betegnes i det bibelske sprog med begrebet »kød«. Og nu skal vi holde tungen lige i munden: »Kød« er i bibelsk sprogbrug en totalbestemmelse af mennesket, når vi vender ryggen til Gud. Det har dog intet med legemet eller kroppen at gøre. »Kød« betegner et omfattende perspektiv på os, når vi lever bortvendt fra Gud. Det retvendte perspektiv på vores forhold til Gud kaldes i Bibelen »Ånd«.

Disse to afgørende perspektiver på menneskelivet kommer frem mange steder

i Bibelen. Tydeligst ser vi det, når der tales om den måde, vi bør leve på – altså i de etiske tekster. Vi kan etisk set leve med ét af to fortegn: »Ifølge kødet« eller »ifølge Ånden«. Lever vi »ifølge kødet«, lever vi egoistisk, dvs. på en selvcentreret måde – som vi selv vil. Lever vi »ifølge Ånden« – dvs. Guds Ånd, Helligånden – lever vi ifølge Skaberens design for vores liv.

Kroppen er ikke sjælens fængsel

For det andet: Helhedsperspektivet på mennesket gik tabt i kirkens tradition, da den græske dualisme slog den bibelske enhedstanke på flugt. Sjælen er i dette perspektiv adskilt fra kroppen. Og kroppen agtes ringere end sjælen. Hertil kom, at seksualiteten – der tydeligt er en kropsfunktion, selv om den involverer hele mennesket – blev associeret med »kødet«, altså med synden. Ja, synden arves via seksualiteten! Alt det kropslige blev altså opfattet som syndigt – et træk, som sjælen derimod blev frikendt for. Dualismen havde sejret: Sjælen, det egentlige i mennesket, sidder nu fanget i kroppen, den lavere del af mennesket. Og vi tror, at frelse består i,

at sjælen slipper kroppen og vender hjem til Gud. Men intet er mere fejlagtigt – set i et bibelsk perspektiv.

Alt dette har hængt ved os lige siden kirkefaderen Augustin levede (+ 430). Og vi kæmper stadig med det: Vi mener, at legemet, kroppen og kødet er ét – den syndige del af mennesket – mens sjælen og ånden er den højere, ædlere og finere del af mennesket. Vi er altså stadig påvirket af den græske tænkning langt mere end af det bibelske helhedssyn på mennesket, hvor alt tilsammen danner dét menneske, som vi hver især er. Og hvor det er afgørende med hvilket fortegn, vi vælger at leve: Udadvendt i forhold til Gud og medmenneske – et liv, som Guds Ånd sætter os i stand til at leve. Eller selvoptaget – bestemt af vores egen egoisme. Den første mulighed er den, evangeliet vil frelse os til at få øje på. Ja, deri består frelsen.

» Hvorfor får vi ingen hjælp til at se dette, når vi åbner vores Bibel? Det skyldes, at vores oversættelser ikke er dristige nok. «

– er du forvirret?

Dårlige bibeloversættelser

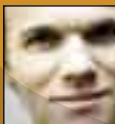
Hvorfor får vi ingen hjælp til at se dette, når vi åbner vores Bibel? Det skyldes, at vores oversættelser ikke er dristige nok. Bibeloversættelsen fra 1992 svigter fatalt på det punkt. Anna Sophie og Paul Seidelins – nu glemte! – oversættelse af Det nye Testamente fra 1974 var langt mere imødekommende. De oversatte ikke kun sprogligt, men de fanger den bibelske tankegang, så vi i vores kultur kan forstå evangeliet, inklusive den kristne etik, hvorefter vi skal leve frimodigt i og med Ånden. Se oversættelsen! ■

Fra Paulus' brev til menighederne i Galatien, 5:16-25

I skal leve i og med Ånden, i stedet for at tilfredsstille de krav, selv'et stiller til jer. Når selv'et kræver én ting, kræver Ånden noget helt andet, selv'et og Ånden rejser sig imod hinanden, og følgen er, at I ikke kan komme til at gøre noget som helst af det, I vil. Selv'ets gerninger kan man let få øje på: Usædelighed og udsvævelser, had, nag og nid, og misundelse, druk og svir ... – Og de, der giver sig af med sådan noget, kommer ikke til at arve Guds Rige. Men Åndens frugter hedder: Kærlighed, glæde, fred, venlighed, trofasthed, selvbeherskelse ... – Hvis vi har vort liv i Ånden, så lad os følge Ånden ...

– Seidelinernes oversættelse

» Vi kæmper stadig med det: Vi mener, at **legemet, kroppen og kødet** er ét - den syndige del af mennesket - mens sjælen og ånden er den højere, sødtere og finere del af mennesket. »

Ånd har krop

[] Emil Fhær

- **»Ånd har krop« af Anna Marie Aagaard**
- **Forlaget Anis 247 sider.**
- **Vejl. pris 249 kr.**
- **Du kan købe bogen for 224 kr. hos www.elounge.com**

»Ånd har krop« er en samling teologiske essays. Bogen handler om kristentro. »Hvad vil det sige at være kristen?« er i bogen forfatteren Anna Marie Aagaards grundlæggende spørgsmål.

Aagaard fastholder i bogen, at kristentro aldrig blot kan være en smuk teori, men at der er tale om et praktisk levet liv. Her fremhæver hun kirkens vigtige rolle, da det liv formes i og med, vi bliver til kirke. Derfor har spørgsmål om kirke, bibellæsning, gudstjenestens rette form, kristen spiritualitet og tilgivelse ikke kun en teoretisk karakter, men også en praktisk.

Aagaard beskæftiger sig altså med at eftertænke den kristne tro. Refleksionerne udmønter sig i seks konkrete spørgsmål, nemlig: »Hvad er kirke for noget? Hvordan bruge Biblen, hvis den skal være livsorientering? Hvorfor er det ikke ligegyldigt, hvordan gudstjenesten er sat sammen? Kan man arbejde med spiritualitet uden at have som terapeut i behandlersamfundet? Har tilgivelse noget at gøre i offentlighedens rum? Har kristentro et håb, som kan formuleres?«

Udfordrende, men værd at læse

Bogen er i mindst to henseender udfordrende at læse. For det første er det en koncentreret refleksion med teologiske perspektiver på de rejste spørgsmål. For det andet udfordrer forfatteren til, at ånd får krop, forstået på den måde, at

kristenlivet ikke blot skal komme til udtryk i smukke teorier eller ord, men skal omsættes – eller mere provokerende: Skal materialiseres – i konkret handling.

Aagaard skriver fx: »Bliv gudsfortællingens krop«. Her med reference til Johannes' formaninger til menighederne i Åbenbaringsbogens indledende hilsener. Aagaard fortsætter: »Johannes på Patmos fabrikerer ikke nogle interessante fabler, som menighederne kan konsumere og lade sig underholde med for en kort tid søndag formiddag. Han fortæller Guds og Lammets historie som en historie, der går fra alfa til omega, fra skabningens begyndelse til dens fuldendelse.«

Selvom teologien, og ikke mindst dogmatikken, er i højsædet, tror jeg, at bogen kan glæde de fleste med interesse for kristentro, kirke, bibelbrug, osv. Jeg anbefaler, at bogen læses langsomt og i små bidder. Anna Marie Aagaard er dr.teol. docent (pensioneret) ved Det teologiske Fakultet, Aarhus Universitet. ■

Anne danser, fordi hun elsker det!

[] Anne Åbom

Anne Grarup, 25, er danser. Først var det en fritidsinteresse, men gennem de sidste tre år har hun uddannet sig til danser, først på en skole i København og dernæst to år i München. baptist.dk har mødt Anne til en lille snak om en hverdag med dans:

Hvorfor ville du gerne være danser?

»Altså der er ting, man gør, fordi man kan lide dem, eller fordi man synes, de er sjove – og så er der de ting, man gør, fordi man elsker dem. Sådan har jeg det med dans! Det er skønt at stå helt varm og træt efter en motiverende dansetime, hvor man har givet alt, hvad man havde i sig. Men det er også inspirerende at se andre dygtige dansere. Der er mange, der har en god teknik, men de, der virkelig evner at leve sig ind i og blive en del af dansen, er helt fantastiske.«

Hvordan ser du dans i relation til din tro?

»Jeg danser, fordi det er det, jeg kan lide at gøre, men jeg har også tit følt Guds nærvær på en særlig måde gennem dansen – på en frigørende måde. I kirkens historie har dans ikke altid været lige velset, men det er forkert at stemple dansen som noget »godt« eller »ondt«. I sig selv er dansen jo neutral, så den bliver, hvad man selv gør den til. Dans kan jo godt være sensuel, men er måske ofte blevet betragtet som vulgær i kirkelige sammenhæng, så man

helt har fordømt dansen. Men dans kan også være et meget stærkt visuelt og kunstnerisk udtryk i fx en gudstjeneste.«

Hvordan vil du gerne bruge dansen fremover?

»Jeg vil gerne starte et samarbejde med andre dansere, som har de samme værdier og ønsker omkring dansen, som

jeg selv. Jeg vil gerne lave små, moderne opsætninger, men har ikke noget ønske om et liv i rampelyset. Jeg vil også gerne undervise i dans – det er skønt at have

et egentligt hold, hvor man kan lære folk *at danse* i stedet for bare at lære dem *en dans*. Og så har jeg søgt ind på en bachelor i Ernæring og Sundhed, for jeg synes, faget er spændende i relation til dansen.« ■

»Det er skønt at stå helt varm og træt efter en motiverende dansetime, hvor man har givet alt, hvad man havde i sig.«

HIV positiv i Afrika – hvad så

[☰] Galen Carey [📷] Morten Kofoed

Baptistkirken i Danmarks hidtil største hjælpeprojekt med midler fra Danida ledes af **Dr. Galen Carey**, som du også kan møde på sommerens missionstævne. baptist.dk har bedt Galen Carey fortælle om projektet.

Hvad ville der ske, hvis nogen i jeres kirke stod op og sagde: »Jeg er HIV-positiv?« Dette spørgsmål stiller jeg hyppigt til præsten, når jeg rejser rundt i Afrika. Svaret er næsten altid det samme: »Det ville aldrig ske i min kirke!« HIV-ramte kan ikke forvente at blive mødt med sympati og medfølelse. Alt for ofte har de samme erfaring som Noe fra Burundi. Da han fortalte i kirken, at han var HIV positiv, blev han bedt om at forlade kirken!

HIV stigmatiserer

Det er sørgeligt, at de fleste kirker endnu ikke har lært fordomsfrit at tage hånd om mennesker, der rammes af HIV, hvilket for vores tid er, hvad spedalskhed var for Ny Testaments tid: Noget, som får folk til at vende sig bort i frygt og stigmatiserer de ramte. I min egen kirke i Amerika fortalte man for ca. 20 år siden, at et af medlemmerne, der havde AIDS, var død af cancer. Bogstaverne HIV og AIDS er som en ondartet syre, som æder fællesskabet. Resultatet er, at vi alle lider.

I den rige verden er AIDS blevet en sygdom, der kan behandles, selvom behandlingen er kostbar. De, som smittes med HIV-virus, kan se frem til at leve et næsten normalt liv, om end med mange komplikationer. I fattige lande som Burundi er resultatet af en positiv HIV-test alt for ofte næsten det samme som en dødsdom. Selv med betydelig international hjælp forventer Burundis nationale HIV/AIDS-beredskab kun at kunne behandle 30.000 af de 190.000 mennesker i Burundi, som i 2011 forventes smittet med HIV/AIDS. Skønt der var penge nok til medicin, findes den nødvendige medicinske infrastruktur til behandling simpelthen ikke.

Kirken kan hjælpe!

På trods af forhindringerne er der dog meget, kirken kan gøre for at hjælpe. Menighedsmedlemmer kan besøge de syge og hjælpe med enkle opgaver som badning, rengøring og hjælp i haven, der kan bringe håb og hjælp. Præster og uddannede lægfolk kan bede med familien og sikre støtte og omsorg. Når forældrene dør, kan kirken hjælpe med at sikre børnenes rettigheder, tage vare på deres arv og sørge for, at der fremover er nogle i menigheden, der tager sig af dem.

Kirken kan også forebygge spredningen af HIV-virus gennem uddannelse og støtte, særligt blandt de unge. Det er vigtigt for folk at have nøjagtig viden om, hvordan virus spredes. Men information alene er ikke nok; unge har også brug for støtte til seksuel afholdenhed før brylluppet, og ægtepar for at forblive tro mod hinanden. Hvis den ene partner ikke er tro, skal den anden tilskyndes til sikker sex. ■

Fakta om Burundi

Indbyggerantal	7,548,000 (91,2% på landet)
Befolkningstæthed	271 per km ²
Årlig gennemsnitsindkomst	US\$83
Liste over udviklingslande	nr. 169 af 177 lande i verden
Antal døde efter 13 års borgerkrig ca.	300.000
Smittede med HIV/AIDS	159.890
Døde sidste år af HIV/AIDS	4.150 officielt tal – formentlig for lavt
Forældreløse og sårbare børn	800.000 (10% af befolkningen)
Børnedødelighed under 5 år	385 af hver 1000 fødsler
Antal indbyggere pr. læge	38.400
Antal indbyggere pr. hospital	167.000
Antal analfabeter	42,16%
Lever under fattigdomsgrænsen	84%
Antal hospitalspatienter med AIDS	70%

Fakta

Vi hjælper unge til at forblive HIV-negative

Med støtte fra Danida har Baptistkirken i Danmark i samarbejde med World Relief og UEBB (Burundis baptistsamfund) startet et bredt netværksarbejde med kirkerne i Burundi, som har til formål at støtte 100.000 unge i at forblive HIV-negative og at mobilisere mindst 120 menigheder i 6 provinser, så der oprettes støttende HIV/AIDS-samfund blandt de syge og forældreløse. Der har allerede været holdt en introduktionskonference med kirkeledere i januar, hvor planerne for HIV/AIDS-netværket blev tiltrådt med stor glæde. Igennem de næste fire år vil Baptistkirken i Danmarks medarbejdere hjælpe med rådgivning, træning og støtte for at sætte kirkerne i stand til mere effektivt at tage vare på deres naboer og uddanne en ny generation af burundiere, som har helbred og den fornødne styrke til at genopbygge deres land.

■ *Gruppearbejde på introduktionsseminaret for HIV/AIDS projektet.*

■ *Galen i samtale med Mrs. Lilian Wambua fra World Relief.*

Profil: Dr. Galen Carey
Alder: 51

Familie: Gift med Delia Realmo, lægprædikant og underviser i sundhed.

Børn: Fidel, 18 studerer i Indonesien; Joaquin, 16, i Burundi.

Tidligere arbejdet i: Kroatien, Mozambique, Kenya, Indonesien

Uddannelse: Doctor of Ministry, Master of Divinity

Vision for Burundi: Et samfund med fred, hvor unge oplæres til modenhed som efterfølgere af Jesus og til omsorgfuld solidaritet med de lidende.

Seksualiteten i den åndsfyldte

[≡] cand.psych. Elin Andersen [☐] Stine Frandsen

»Overeksponeret eller undertrykt seksualitet

– begge former for hældninger vidner om et behov for balance i vores liv, næret af både kærlige følelser og af livgivende sanselighed og seksualitet. «

Er der en sammenhæng mellem krop, sjæl og ånd, når vi taler om seksualitet? Og er det en sammenhæng, der har betydning? Kan vi tale om seksualitet som noget smukt og noget Gudskab? Og hvordan? Flere af os er i tvivl om, hvordan vi skal forholde os til følelsen af skyld og skam, der kan dukke op, når vi møder sider af vores – eller andres – seksualitet, vi ikke ved, hvad vi skal stille op med.

»Gud skabte mennesket i sit billede; ... som mand og kvinde skabte han dem ... og han så, hvor godt det var.« (1. Mosebog 1, 27, 31). Dynamikken mellem mand og kvinde er ifølge Bibelen en afglans af Guds eksistens, såvel som begge køn er det hver især.

Krop

At se menneskets seksualitet som noget, vi kan hente frem når det er belejligt, er en stor fejltagelse. Seksualiteten er en indlejret del af vores eksistens.

I undfangelsesøjeblikket bestemmes vores køn på kromosomplan. Derefter vil hver celle i en mand røbe hans mandlighed, idet hver af disse har henholdsvis et X og et Y kromosom. På samme måde røber hele kvindens krop hendes kvindelighed med to X kromosomer. Fra 6.- 7. fosteruge afgør et gen på Y-kromosomet, om der skal dannes et mandligt kønshormon. Et foster med kromosomerne XY vil dog stort

set altid udvikle sig i maskulin retning. Det formodes, at hormonerne også former hjernen i kønslig retning i fosterstadiet.

Allerede fra treårs-alderen bliver vi gradvist mere bevidste om vores seksualitet, og udtrykker denne på forskellig vis. Dog er det en hårfin balance mellem miljø og arv, der afgør den efterfølgende hormonproduktion og dermed kønsudviklingen. Kønsidentitet og kønstilfredshed hænger dermed uløseligt sammen.

Sjæl

Vores evne til som voksen at forvalte den del af vores personlighed, seksualiteten udgør, afhænger i stor grad af det modspil, som vores nærmeste omsorgspersoner har givet os. Når vi udtrykker vores seksualitet, sker det gennem hele vores person, hvorfor også den personlige udvikling er afgørende for, hvordan seksualiteten kan vise sit ansigt. Mange seksuelle problemer i parforhold skyldes misforhold i andre områder

krop

af parrets liv eller deres personlige trivsel – misforhold, som ofte blokerer for et frit, livfuldt og sundt udtryk af seksualiteten.

I den sunde person er der en balance mellem kærlighed og seksualitet. Denne balance giver os valgfrihed i forvaltningen af vores seksualitet. Et mere usundt valg opstår, når kærlighed og seksuel lyst er adskilt. En hældning mod enten kærlighed eller seksualitet giver sig ofte udtryk i, at vi enten bliver primært forførende eller romantisk anlagt.

Har vi en forførende måde at håndtere vores ubalance mellem kærlighed og seksualitet på, forsøger vi at få vores behov for nærhed og tilhørsforhold dækket gennem seksualiteten, og det giver os en dårlig fornemmelse af følt kærlighed til vores partner. Overeksponeret seksualitet giver os ikke, hvad vi forsøger at få og give: En nær relation, fysisk som psykisk, til vores partner.

Har vi derimod en romantiserende måde at mestre vores ubalance mellem kærlighed og seksualitet på, søger vi efter

nærheden og tilhørsforholdet gennem kærligheden, men uden at vi har nogen, eller måske kun ringe, fornemmelse for vores egen seksualitet og dermed også for vores partners seksualitet. En undertrykt seksualitet efterlader os med en følelse af utilfredshed, fordi heller ikke den kan give os det, vi ubevidst længes efter og af bedste evne forsøger at give: En intim kontakt med partneren, fysisk som psykisk.

Overeksponeret eller undertrykt seksualitet – begge former for hældninger vidner om et behov for balance i vores liv, næret af både kærlige følelser og af livgivende sanselighed og seksualitet. Som Bjarne Jacobsen så fint beskriver det i bogen *Kroppen i psyken*: »I kraft af seksualiteten bliver mennesket både dyr og engel i hinandens favntag, og det er i dette spændingsfelt, et kærlighedsforhold antændes eller udslukkes.« Man kan sige, at kærlighedsforholdet udslukkes både i den forførende og den romantisk anlagte, fordi vi her mister spændingsfeltet mellem »englen« og »dyret« i os. Med andre ord:

»I kraft af seksualiteten bliver mennesket både dyr og engel i hinandens favntag, og det er i dette spændingsfelt, et kærlighedsforhold antændes eller udslukkes.«

– Bjarne Jacobsen i ›Kroppen i psyken‹

Seksualiteten i den åndsfulde krop

»At se menneskets seksualitet som noget, vi kan hente frem når det er belejligt, er en stor fejltagelse.«

FAKTA:

Elin Andersen, uddannet psykolog og parterapeut, har egen praksis i København. Medlem af blandt andet Dansk Psykolog Forening og Selskab for Kristne Psykologer i Danmark. Mere information: www.psykolog-ea.dk. Elin Andersen er en del af menigheden København Vineyard.

I den sunde og tilfredsstillende seksualitet er der en balance mellem vores »dyriske« følelse af at ville have – ja besidde – vores partner, og den »engleagtige« følelse af at skåne og forgude vores elskede for altid. Selvom det er en naturlig del af vores seksualitet at mærke både »dyret« og »englen« i os, oplever flere af os desværre skyld, og måske især skam, når den mere »dyriske« side viser sit ansigt. Og en følelse af tomhed eller utilfredshed opstår, når det er den »engleagtige« side, vi fremhæver i os selv. Har vi sådant et problem, vil vi som oftest automatisk videregive det til vores børn, med mindre vi arbejder med det og får det ud af vores system. Vores børn vil således med stor sandsynlighed få en primært forførende kontaktform, hvis dette er vores ubalance. Dette vil ske

ganske ubevidst – og det samme sker, hvis vi har en romantisk kontaktform; vores børn vil ofte få en tilgang til deres seksualitet, som ligner vores – eller blive uafbalanceret i modsatte retning.

Ånd

Følelser af skyld og skam er tunge at bære. Særligt skammen, da skam oftest er forbundet med noget, vi ikke kan ændre på. Skyld derimod er noget, vi kan påtage os – underforstået at vi kan ændre på det, der har forårsaget skyldfølelsen. Jesus forkynder det klart: Vi gør klogt i ikke at fordømme hinanden (Mattæusevangeliet 7, 1; Lukasevangeliet 6, 37) – heller ikke når det drejer sig om andres seksuelle liv (Johannesevangeliet 8, 7).

Faktisk kræver det ganske meget af os at kunne leve med vores medfødte seksualitet på en måde, som er til glæde for både os selv og vores partner. Det kræver, at vi har et afbalanceret forhold *både* til vores egen seksualitet og vores værd som menneske – *og* til vores partners seksualitet og værd. Flere af os har det ikke sådan, måske på grund af tidlig seksualiseret tilknytning til vores omsorgspersoner eller andre tidlige svigt, og det kræver, at vi må arbejde på at få balance i vores sind. Det sker

»En hældning mod enten kærlighed eller seksualitet giver sig ofte udtryk i, at vi enten bliver primært forførende eller romantisk anlagt.«

fx gennem terapi, livserfaring og sunde relationer. Med ny indsigt kan vi få en ny tilgang til tilværelsen. Forandring er altid mulig. Ikke desto mindre kan følelserne af skyld og skam ofte dukke op på det seksuelle område, særligt i sammenhænge hvor der er mange tabuer og regler.

Adfærd har vi naturligvis et personligt ansvar for og til dels også vores tanker. Gennem alle tider har der da også været, om end varierende, kulturelt bestemte normer for, hvad sig hør og bør med hensyn til, hvordan vi udlever vores seksualitet. Men mange af vores tanker kan vi ikke sådan »bare lige« styre, og da slet ikke vores følelser. De har en historisk/psykologisk og en biologisk baggrund, som vi ikke kan – og måske ikke bør – løbe fra. Der vil desværre ofte være alt for god grobund for nedbrydende følelser af skam og uværdighed, på grund af vores egne og/eller vores omgivers manglende accept af vores oplevede virkelighed. Oplevelsen af mindreværd kan let sprede sig til hele vores selvopfattelse, så mennesket, skabt i Guds billede, langsomt går til grunde. Vi

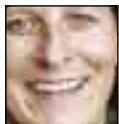
er en helhed som menneske – og det er helheden, vi må acceptere og elske.

En elskelig helhed

Balancen mellem ånd, krop og sjæl er vigtig for seksualiteten. Alle tre dele er sammenhængende og værdifulde: Kroppen udgør vores fysiske »grundmateriale«, sjælen giver os evnen til at mestre det fysiske, og ånden giver os de overordnede retningslinier for vores seksualitet. Det er *hele os*, der er en afglans af Gud, og som er ham velbehagelig – inklusiv vores seksualitet, spændingsfeltet mellem mand og kvinde, og mellem »dyret« og »englen« i dem begge. Vi kan derfor også ære Gud med vores seksualitet, da det er en af de mange gaver, han har givet os. En gave, der kan give os et af de største mirakler: Skabelsen af nye eksistenser – af nye generationer. Vi kan ære Gud ved at værdsætte vores egen og hinandens seksualitet og ved at forholde os til den på en måde, der er til gavn og nydelse for både os selv og andre. ■

»Følelser af skyld og skam kan ofte dukke op på det seksuelle område, særligt i sammenhænge hvor der er mange tabuer og regler.«

Europas kirker på fælles pilgrims

[≡] Britta Kornholt

Der er ingen tvivl om, hvor samtalen om Europas politiske fremtid føres. Og her er vi som danskere med overalt. Men **hvor føres samtalen om kirkernes opgave og rolle** i det Europa, der tager form i disse år? Det sker i KEK – i Den Europæiske Kirkekonference. Netop i disse måneder diskuteres det kraftigt, hvorvidt Folkekirken skal øge sit engagement i den sammenhæng. Hvad gør Baptistkirken i Danmark?

For Kirkernes Europæiske Konference (KEK) er udvidelsen af EU glædelig, da KEK er et barn af den kolde krigs adskillelse af folk og nationer. KEK blev startet i 1959 i Danmark med det formål at fastholde kontakten mellem kirkerne på begge sider af jerntæppet. Efter murens fald i 1989 har arbejdsopgaverne ændret sig, og KEK har været i en omstillingsproces for at finde nye arbejdsområder. Ganske parallelt med den forandring som EU er i. Det helt store spørgsmål har de senere år været, hvilke værdier kirkerne har til fælles i Europa. Kirker i Øst og Vest har haft svært ved at finde ind til den fælles grundstamme, som kirken er bygget på, så der har været et udtalt behov for at mødes – ikke bare om teologiske emner, men også for at bede og fejre gudstjeneste. Et forsøg på at skabe rum for det spirituelle liv, der går på tværs af kirkeskel, blev forsøgt i 1989 i Basel (på *European Ecumenical Assembly* – EEA1) og i 1997 i Graz (EEA2), hvor tusinder af mennesker fra hele Europa samledes til de to første økumeniske møder i Europa. Delta-

En biskop og en præst fra en maronitisk-katolsk kirke i Damaskus møder to liberal-teologiske skandinaviske kvinder under en økumenisk event i Syrien.

gerne var katolikker, protestanter og ortodokse kristne. Disse møder var med til at påvirke den kirkelige udvikling i et Europa, der var udsat for opbrud og nybrud.

Europas kirker på vej til EEA3

I disse måneder er KEK sammen med den katolske kirke i fuld gang med at planlægge det tredje økumeniske møde, *Third*

European Ecumenical Assembly (EEA3), der holdes 4.-9. september i Sibiu, Rumænien, hvor majoriteten er ortodokse kristne. Dette økumeniske møde, som jeg vil kalde en kæmpe kirkefest, bliver kulminationen på to års fælles bibelstudier over temaet: *»Kristus, verdens lys, skinner på alle. Håb for fornyelse og enhed i Europa.«*

EEA3 er blevet til som en pilgrimsvan-

vandring

dring i fire faser, der leder de kristnes vandring i Europa mod Sibiu. Første fase blev skudt i gang i Rom sidste år, hvor 150 kirkeledere mødtes for at påbegynde samtaler over temaet. I næste fase fra pinsen 2006 satte man nationalt eller regionalt fokus på nogle af de knaster, der er i det fælleskirkelige samarbejde. Hos os blev der indbudt til en paneldebat i Vartov med fokus på kirkerne og deres forhold til EU. Tredje fase er netop blevet skudt i gang med et møde i reformationsbyen Wittenberg, hvor 150 kirkeledere udsendte

et ›hyrdebrev‹ med opfordringer til Europas kirker om at arbejde for retfærdighed og menneskelig værdighed, så det bliver synligt, at Kristus er verdens lys. Denne fase vil i Danmark blive markeret på Danske Kirkedage med fokus på *Kirker over grænser*. Sidste fase er selve kirkefesten i Sibiu, hvor 2.500 kirkeledere – lægfolk og ordinerede i en broget skare – mødes i troen på, at Jesus Kristus er verdens lys. Mødet bliver en fest, hvor spiritualitet, bøn og bibelstudier er det primære indhold. Ud over de 2.500 deltagere i Sibiu, der gerne skulle bliver fornyet i deres kristne tro i disse dage, vil der i mange byer rundt om i Europa være økumeniske gudstjenester søndag 9. september, så EEA3's tema også får sin gang og gavnlige virkning lokalt.

Europæisk kirkefest uden danske baptister!

Danske baptister har igennem årene været med ved bordet, når der blev ført økumeniske samtaler og udviklet fælles gudstjenesteliturgi. Den baptistiske stemme er

»Kirker i Øst og Vest har haft svært ved at finde ind til den fælles grundstamme, som kirken er bygget på, så der har været et udtalt behov for at mødes.«

en vigtig stemme, der ud over at bibringe en lettere anarkistisk gudstjenesteorden, også er kendt for at tale minoriteternes sag og arbejde indædt for religionsfrihed – om det så er muslimer, katolikkers eller baptisters religionsfrihed, så er det et princip for baptister, at man skal kunne dyrke sin tro i fred og frihed. Denne stemme fra danske baptister er ved at forstumme i vores økumeniske engagement i Europa – vores kræfter rækker åbenbart kun til det nationale fællesskab. Den store europæiske kirkefest – EEA3 – bliver uden officiel deltagelse af danske baptister. Men lad os håbe, at fornyelse og enhed i Kristus også vil nå Danmark, så vi kommer til at opleve, at vi er med på denne pilgrimsvandring mod enhed i Kristus. ■

Lidelse – skal den fortrænges

[≡] Iben Thranholm, Informationschef Katolsk Kirke [📷] Stine Frandsen

Iben Thranholm, teolog, forfatter, journalist – og informationschef for den katolske kirke udfordrer til ikke at fortrænge smerte og lidelse, der er en naturlig del af livet.

Pave Johannes Paul II forargede mange for år tilbage, da han kaldte moderne vestlig kultur for »dødens kultur«. Men den heftige debat om både legaliseringen af aktiv dødshjælp, og om hvor vidt fosterdiagnostikken skal gribe ind, viser en stærk tendens til, at man rent faktisk mener, at døden i mange tilfælde er at foretrække frem for livet. Et moderne liv er efter manges opfattelse kun værd at leve, hvis det ikke indeholder smerte. Umiddelbart lyder det måske som en optimering af vores livsvilkår, men i virkeligheden er den moderne kulturs fortrængning af lidelsen og dødsdrift ikke bare tegn på en kulturtragedie, men også en omfattende åndelig krise.

Lidelse – et åndeligt problem

Det moderne samfund har kun to og bogstaveligt talt ikke særligt oplivende svar på lidelsen: Enten kan man bedøve sig med piller eller vælge døden. Det viser, hvor ringe det står til med det åndelige i vores kultur. For jo mindre ånd desto større bliver lidelsens problem. Hvis lidelsen bliver reduceret udelukkende til et rent fysisk onde og frataget sin åndelige dimension, bliver den også

gjort meningsløs. Måske er lidelse i langt højere grad et åndeligt end et fysisk problem. Så i stedet for at aflive os selv og andre, bør vi aflive meningsløsheden i lidelsen.

Lidelse – kors og sejr

Korset er den vestlige kulturs stærkeste symbol. Men vi er blevet så vant til at se det, at vi ikke længere forbinder det med den ufattelige lidelse, Kristus gennemgik, da han hang på det. Endnu mere glemt er det, selv blandt kristne, at det radikale i kristendommen netop er, at det er gennem korset, smerten og lidelsen, at der sejres. Ja, ikke bare sejres, men at livet genopstår og udspringer på ny.

Lidelse – og med-lidelse

Kristendommen handler mere end nogen anden religion om lidelse, forstået på den måde, at den ikke fortrænger lidelsen, men netop går ind i den med kød og blod. Gud fjerner ikke lidelsen, men deler den med os. Gud er med-lidende, og når først Gud personligt har taget del i smerten, kan den blive transformeret. Først da opstår muligheden for nyt liv. Derfor har lidelsen

en enorm transcendent værdi, som er helt ukendt for mange vesteuropæerne i dag.

Lidelse – accepter den

Alle store kristne mystikere, som fx Frans af Assisi, har derfor også tilbudt korset og selv frivilligt gået lidelsesvejen. Mystikerne har brugt deres lidelser (ikke selvalgte, men dem, som de mødte i livet) som en slags instrumenter til i kærlighed at tage del i Kristi forsonende lidelse på korset. Med Kristus som forbillede er det en katolsk praksis at ofre sine lidelser til Gud.

»Et moderne liv er efter manges opfattelse kun værd at leve, hvis det ikke indeholder smerte.«

– Iben Thranholm

eller bæres?

»I virkeligheden er den moderne kulturs fortrængning af lidelsen og dødsdrift ikke bare tegn på en

kulturtragedie, men også en omfattende åndelig krise.«

Gud i lidelsen, som er det centrale. Ligesom Gud lider med os, lider vi også med ham. Mange mystikere har erfaret, at det var i lidelsen, at de følte Guds kærlighed og nærvær allerstærkest. Accepten af lidelsen kan blive en kærlighedsakt og en mulighed for at vokse åndeligt og komme tættere på Gud og samtidig udrette noget for verden.

Lidelse – der er noget større

Set i det lys er det dybt tragisk, at så megen lidelse tilsyneladende går til spilde i det moderne samfund og ikke bliver brugt til fordel for alle de andre lidende. Og hvem har lovet, at døden udfrier os fra lidelsen? Menneskets eneste håb om lindring er at ofre lidelsen til Gud og bede ham om at fovandle den, ligesom han forvandlede sin Søns lidelse til en opstandelse. At fortrænge lidelsen hjælper ikke noget, men forøger den kun, fordi det nærer løgneren om, at den lidendes liv ikke har nogen mening, og at der ikke findes nogen højere godhed eller kærlighed, som kan overtrumfe lidelsen. Den allerstørste lidelse er at tro, at der ikke er noget større end lidelsen. ■

»Korset er vestlig kulturs stærkeste symbol. Men vi er blevet så vant til at se det, at vi ikke længere forbinder det med den ufattelige lidelse, Kristus gennemgik, da han hang på det.«

Man nagler dem helt konkret til korset. På den måde bliver vi delagtige i Guds frelsesværk i Kristus og kan på mystisk vis gøre noget for vores næste og verden. Gud kan fx bruge et menneskes lidelse til at omvende en anden sjæl med. Det er ikke lidelsen i sig selv, men hengivelse, ofret, til

På løbetur med Jesus

[☰] Thomas Willer [📷] Arkiv

Som så mange andre efterfølgere af Kristus her i Vesten har jeg kæmpet med min personlige tid med Gud og har forsøgt med mange forskellige metoder:

- stå tidligt op og bede
- læse i Bibelen og bede før jeg gik i seng om aftenen
- føre åndelig dagbog
- tænde lys

For mig har det været enormt svært at finde mig til rette i disse former ...

Men så for 3-4 år siden skete der noget. For det første syntes min kone, at der skete for lidt på det fysiske plan. Med andre ord: Jeg var ved at blive fed. For det andet fik jeg en bog af den svenske munk Wilfred Stinesen – Jesusbønnen og påkaldelse af Jesu navn.

Bogen handler i alt sin enkelthed om Jesusbønnen – en bøn, som kristne altid har bedt: »Herre Jesus kristus forbarm dig over mig.« Jeg blev enormt fascineret af bønnen og begyndte at bede den.

Samtidig begyndte jeg at løbe. Når jeg tidligere har løbet, har jeg altid i mit hoved haft en bestemt rytme, som jeg løb efter. Efter at have læst Stinesens bog om Jesusbønnen, begyndte jeg at løbe med Jesusbønnen som den rytme, jeg løb og trak mit vejr efter.

Jesus som mit åndedræt ...

Det er fantastisk. At løbe er virkelig blevet en åndelig disciplin: Når jeg løber, har jeg

kun fokus på gentagelsen af Jesusbønnen, mit åndedræt og min krops rytme.

Nogle gange har det været så stor en åndelig oplevelse, at jeg har rakt hænderne i vejret over min begejstring ved, at ånd, sjæl og legeme er i samklang med min Skaber. Jeg løber stadig, og en god måde at tjekke min åndelig form på er at høre, hvor ofte jeg løber.

Svedig løbetur blev berigende bøn

Jeg har naturligvis tænkt en del over, hvorfor jeg har oplevet det så brugbart at komme i kontakt med Gud på denne måde. Uden at virke »mandssnobbet« tror jeg, en af grunnerne er, at jeg har kunnet bruge min krop fysisk hårdt i forbindelse med mit åndelige liv. De fleste ting, som foregår i kirken er meget feminine, og derfor har det været rigtigt godt for mig at få lov til at bruge min krop fysisk hårdt og samtidig kunne komme i kontakt med Skaberen og være i bøn til Gud. ■

Redaktion

Anne Marie (Rie) Andersen (redaktør)
Baptistkirken i Danmark
Lærdalsgade 7, st. tv. – 2300 København S
Direkte tlf. 3234 0534
rie@baptist.dk

Lola Skagen – Tlf.: 9832 2101
skagen@gvnet.dk

Anne Åbom – Tlf.: 6313 1924
annej03@student.sdu.dk

Bent Hylleberg – Tlf.: 59 18 51 95
bent@hylleberg.info

Emil Fhær – Mobil: 21 93 88 18
emil.fhaer@gmail.com

Hanne Kiel – Tlf.: 9823 1180
hanne_kiel@hotmail.com

Sidsel Hegnsvad. – Mobil: 3068 5848
SidselH@ofir.dk

Grafisk design

Pedersen & Pedersen, Århus.

Trykkeri

V-Print, Holstebro.

Abonnement

Abonnement på baptist.dk kan tegnes
på BaptistKirkens Sekretariat.

Abonnementspriser

- Helårsabonnement og lydband 535 kr
- Studieabonnement 250 kr
- Kvartalsabonnement 190 kr

Oplag: 1100

Idémateriale: Artikelforslag og digitale
billeder modtages gerne. Bemærk dog, at
redaktionen planlægger tre numre ad gangen.

*Artikler er ikke nødvendigvis udtryk
for redaktionens holdning.*

Udgivelsesdatoer og deadlines

Næste nummer 7. juli
1. sept. – deadline 15. juni (ikke stævnestof) og
6. august (stævnestof)
6. oktober – deadline 14. august

Baptistkirken i Danmark

Lærdalsgade 7, st. tv. – 2300 København S.
Tlf.: 3259 0708.
Telefontid: Mandag-fredag kl. 10-15.
Fax: 3259 0133.
E-mail: sekretariat@baptistkirken.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

*Henvendelse om adresseændring til
Sekretariatet.*

*Dødsfald og nydøbte kan indberettes til
Sekretariatet. Gudstjeneste-tidene bliver trykt i
BaptistKirkens elektroniske nyhedsbrev.*

*Bladet kan også modtages på kassetteband.
Henvendelse til Sekretariatet.*

Døbte og døde

Døbte

Pandrup-Birkelse

08.04.07: *Erika Maria Andersen*, f.
19.09.1991

08.04.07: *Benny Madsen*, f. 27.12.1954

Århus

08.04.07: *Susanne Drost*, f. 31.05.1963

Døde

Bornholm

Karl Georg Schott, født 05.10.1928, døbt
i Tyskland, døde 16.04.2007

Henry Edvard Jensen, født 29.11.1921,
døbt 09.04.1944 i Rønne, døde
23.04.2007

Birger Christian Lind, født 04.11.1944,
optaget på bekendelse 14.05.1995 i
Rønne, døde 25.04.2007

Oure

Claus Yttesen, født 13.11.1949, døbt
04.04.1983 i Tabormenigheden, Køben-
havn, døde 10.04.2007

Århus

Elvira Margrethe Larsen, født 31.03.1912,
døbt 05.12.1937 i Vejle, døde 06.02.2007

Nye målsætninger for spejderarbejdet

På spejderkorpsets årlige førerstævne, som fandt sted på Bornholm, blev der diskuteret arbejdsprogram og visioner for det fremtidige spejderarbejde. Tre visioner blev vedtaget:

1. Fremme spejderidéen i Danmark.
2. Medvirke til at fremme den enkelte spejders fulde potentiale.
3. Synliggøre spejderkorpsets værdier. »Nedfældet i konkrete og målbare størrelser blev det vedtaget, at vi de næste to år bl.a. skal nedsætte en arbejdsgruppe, der skal arbejde med integration af børn og unge fra vores etniske menigheder i spejderarbejdet«, fortæller spejderchef, Trine Engbo Larsen. »Derudover skal mindst ¼ af vores kredse deltage i »Reload«, som er et stort fælleskorpstlig event, der finder sted i Roskilde til august i anledning af 100 års jubilæet, og »Profetecirkus'et«, som er en fælles satsning af BBU, BiD og DBS, skal besøge mindst 25 af vores kredse i løbet af perioden.« På førerstævnet blev der indsamlet penge til Fredsgaven – et fælleskorpstligt projekt, der skal bygge 100 skoler i Angola i anledning af spejderbevægelsens 100-årsjubilæum. Indsamlingen indbragte i alt 43.000 kr.

Natkirke i Nørresundby

Den første fredag aften i hver måned er Nørresundby Baptistkirke åben fra kl. 20 til 23. Siden efteråret har det været muligt at søge stilhed i natkirken og få sig et pusterum fra hverdagens til tider hektiske liv. Kl. 21 er der aftenandagt og kl. 22.30 aftenbøn og nadver. I det øvrige tidsrum er det muligt selv at tilrettelægge aftenens indhold. Man kan bede, skrive en bøn, tænde et lys, lytte til musik, kigge på ikoner, tegne og male, læse bøger om liv og tro – eller bare sidde lige så stille og nyde freden. Der er noget for alle sanser. Menighedens SALT-studerende, Alice Sprotte, der kender til natkirke og den stille spiritualitet fra andre steder, står bag idéen. »Der hviler en fred over kirkerummet, som jeg ikke oplever tilsvarende ved andre lejligheder, og vi oplever, at mennesker går fra natkirken med en fornyet fred indeni«, fortæller Alice Sprotte. De fredage, hvor der er natkirke, skiftes folk fra menigheden til at gå på torvet og uddele kaffe, snakke med mennesker og indbyde dem til natkirken; en indbydelse, som flere har benyttet sig af. Læs mere om natkirken i Nørresundby på www.natkirke.info.

Materialiseret kristentro

[≡] Emil Fhær [📷] Stine Frandsen

Emil Fhær tager her en kompas-pejling i retning af en kristentro, der kan integreres i hverdagslivet. Den kristentro er ikke at tilslutte sig et sæt meninger. Kristentro er liv, der skal leves i kirken og i verden. Det skal knyttes til konkrete ting, hævder han, og ikke til abstrakt åndelighed.

»Følg mig!«

»Følg mig« siger Jesus til sine første disciple. Det siger han også i dag. Jeg tror, det handler om at tage del i det »Guds-rige-liv«, som Jesus selv eksemplificerede for sine disciple. Det handler om, at vores kristne tro får krop, altså kommer til udtryk, i vores verden og hverdag. Det handler om, at vi i konkrete hverdagssituationer tager Gud med på råd. Spørger om vej. I »Fader Vor« beder vi: »... komme dit rige, ske din vilje som i himlen således også på jorden.« Det er en bøn om, at Guds rige (dér, hvor Gud bestemmer) og om, at Guds vilje må blive til virkelighed på jorden, i vores verden og liv.

Kristentro handler ikke om at udvikle sin viden om Jesus. Det handler om at udvikle sit liv, så det – ligesom Jesu liv – er i harmoni med Gud, proklamerer livet og afspejler Guds gode vision for skaberværket. Materialiseret kristentro insisterer på, at det åndelige og det materielle må sammenholdes. Guds folk, Kirken, er i det ma-

terielle – er i verden – som et foregribende tegn på skaberværkets forløsning. I dette perspektiv er det meningsløst at spille ånd og krop ud mod hinanden, hvilket både sker i ensidig himmelvendt åndelighed eller i teologi med stærke politiske træk.

Kristendommen er ikke for en åndelig elite. Kristendommen er for mennesker. Den blev ikke »født« i en foredragssal, ved et bedemøde, ved en lovsangskoncert eller i et tempel. Kristendommen blev »født«, da Gud blev menneske i en stald og levede sit liv i tømmerværksteder, på strande, på både, i spisestuer, i hjem, i ørkener, på gader og stræder, på bjergskråninger og torve.

Nærværende fremmedord

»Inkarnation« og »sakramente« er to fremmedord, der kan hjælpe os til at forstå, at Gud er nærværende. Inkarnation betyder, oversat fra latin, »kødliggørelse« eller »legemliggørelse«. Gud inkarnerede sig og blev menneske i mennesket Jesus. Målet var blandt andet at komme i »øjnehøjde« med skabningen. Gud ville møde mennesker, hvor vi er. Selvom dette er svært

at forstå, er essensen netop, at Gud er tilgængelig og nærværende!

Sakramenter er særlige hellige situationer, hvor Gud møder os. Det bliver ofte forbundet med dåb og nadver. Den berømte teolog Augustin beskrev sakramenter som »synlige tegn på en usynlig nåde«. Jeg tror i høj grad, at mange af os trænger til at udvide vores sakramenteforståelse. I hvert fald kan vi blive bedre til at se Gud i hverdagslivet, se Guds nåde i det almindelige – i den materielle verden.

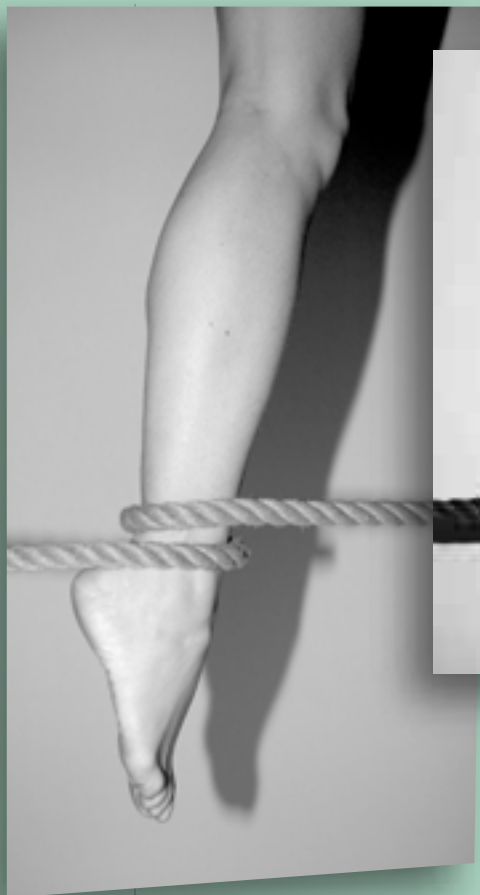
Kom ned, jeg vil være gæst i dit hus

Biblens beretning om Zakæus, der kravler op i et træ for at se Jesus, kan muligvis lære os noget om dette. (Se Lukasevangeliets kapitel 19.) Jesus kommer forbi træet og siger: »Zakæus – skynd dig at komme ned, jeg vil være gæst i dit hus.« Zakæus kravler ned, og Jesus kommer hjem til ham. Hvad sker der her? Jesus ønsker at møde Zakæus i Zakæus' eget hjem – dér, hvor Zakæus lever sin hverdag. Jesus møder Zakæus, hvor han er og ønsker at træde ind i hans hverdagsliv.

»I horisonten anes en kristendom, der lugter af frisk jord og som samtidig giver os en smag af himmel.«

»Det er meningsløst at spille ånd og krop ud mod hinanden, hvilket både sker i ensidig himmelvendt åndelighed eller i teologi med stærke politiske træk.«

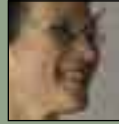

I dag sidder mange af os i symbolsk forstand i træer (fx kan kirken eller en kristen lejr være et »træ«) og spejder efter Jesus, men meget muligt står han lige ved siden af os og siger: »Skynd dig at komme ned, jeg vil være gæst i dit hus.«

Det ser ud som om, kompas-pejlingen

rettes mod Jesus og hans rige, og i horisonten anes konturerne af en kristentro, som er jordbundet og samtidig har fokus på det fuldendte Gudsrige – en kristendom, der lugter af frisk jord og som samtidig giver os en smag af himmel. Vi på vej! ■

»Gud blev kød og blev menneske i mennesket Jesus. Målet var at komme i øjenhøjde med skabningen. Gud ville møde mennesker, hvor vi er.«

Nådegaverne i funktion

[☰] Hanna Ringgaard, formand for menighedsrådet [☒] Stine Frandsen m.fl.

Stafetten

Med »Stafetten«, som vil gå fra menighed til menighed, kan menighederne løbende komme til orde med deres gode historier. Første gang har baptist.dk bedt Holstebro Baptistmenighed fortælle. Holstebro peger selv på hvilken menighed, der skal have stafetten efter dem, og sådan vil den gå videre fra menighed til menighed. Redaktionen håber, serien vil blive til oplysning, opmuntring og velsignelse.

Stafetten er hos en levende lille menighed på 25 år. Holstebro Baptistkirke har fejret jubilæum – vi har været selvstændig menighed i 25 år. Dagen blev fejret med manér, og på mange måder blev fejringen en afspejling af menighedens liv.

Vi er en lille menighed på 36 medlemmer, der er spredt over et stort område. Alligevel har vi meget at glæde os over: Aldersspredningen er fra nyfødt til langt over 80. Hver søndag får vi gæster, og også vores menighed er beriget med mennesker med anden etnisk baggrund. Mange medvirker til, at de føler sig hjemme i menigheden. Vi er en levende menighed, som vægter et varmt fællesskab og omsorg for hinanden. Fællesskabet smitter også af på nye, der kommer, for de skal mærke den indbyrdes kærlighed.

Dukkerne Ester, Lukas og Rosa føres af Rebekka, Laura og Josefine.

Ingen præst

Vi har ingen præst, så alle har et stort ansvar for, at alt fungerer. Gennem nådegavetesten har hver enkelt fundet sine stærke sider. For at Gud kan bruge os, er vi tvunget til at være åbne over for hinanden og Ham og se de muligheder, der er. Guds-tjenesten er dér, hvor vi mødes. Her kan hver enkelt bidrage med noget; lovsangen, børnene og det frie vidnesbyrd får meget plads.

Af arbejdsgrøner er der søndagsskole, teen-gruppe, pigemøder, bedemøder og undervisning. Vi samles en lille flok hver gang, og samtalen med hinanden er i fokus.

Lever højt på jubilæumsfesten

Jubilæumsgudstjenesten havde mange medvirkende. Der var trompet, fløjtespil, dans, dukketeater, børnesange/tale, lovsange, solosang og drama – og Jan Kornholt. Bagefter var der stor festmiddag, tid til snak og en kop baptistkaffe. Sådanne

»Gennem nådegavetesten
har hver enkelt fundet sine
stærke sider.«

oplevelser lever små menigheder på længe bagefter (men bruger også mange kræfter på før). Sådan er det med alt, vi lægger i Guds hænder. Når vi tror, Han er med os, lykkes det, og Han velsigner os. Vi er taknemmelige over Guds omsorg for os. Han har sat os lige her for at være en levende menighed og handle efter hans vilje. Mange opgaver venter forude. Man bliver aldrig arbejdsløs i Guds rige. ■

» *I Holstebro sender vi stafetten videre til Oure Baptistmenighed, fordi vi synes, det er spændende, at de har ansat en præst, der skal satse på børn og unge.* «

■ *Menighedsrådets formand, Hanna Ringgaard, taler ved jubilæet.*

[] Lasse Åbom [] Arkiv

En sommer, der summer af liv

Anne Dorthe Michelsen og den norske pianist Helge Lilletvedt gæster missionsstævnet for at give os en smuk musikalsk oplevelse i deres egen fortolkning af poetiske danske salmer og sange.

Sommeren er fuld af liv! Liv på stranden og på caféerne på gaden. Liv i haven og på terrasserne, på campingpladserne, ved lejrballene og på vejene. Sommeren summer af liv!

Mærk kroppen – smag kaffen

På BaptistKirkens sommerstævne – Missionsstævnet 07 – udfoldes livet i al sin mangfoldighed. Lige fra de livlige børn, der løber mellem benene på de voksne i deres leg og udforskning af verden, til de livsbekræftende ældre, der nyder livet og fællesskabet over en kop kaffe i solen.

Mærk roen – nyd lyden

Også de lange lyse aftner bliver fulde af liv og muligheder. Når aftenroen sænker sig over stævnet efter dagens larm og sjov, er der mulighed

for at opleve smuk og medrivende musik og teater, der på sin helt egen måde er med til at fejre livet i alle dets udtryksformer. Anne Dorthe Michelsen besøger stævnet mandag d. 23. juli, hvor hun vil synge salmer og sange fra den danske sangskat. Sammen med den norske pianist Helge Lilletvedt har hun turneret rundt i landets kirker med musikken fra sine to cd'er »Fred hviler over land og by« og »Så stille som sne«. Sammen kommer de nu til missionsstævnet for at give os en smuk musikalsk oplevelse i deres egen fortolkning af de kendte sange.

Mærk rytmen – i jazzen

Tirsdag aften er der swingende jazz i caféen med jazz-duoen Bang og Bech.

Mærk ordet – i dramaet

Onsdag får vi besøg af, den i Nordjylland verdensberømte skuespiller, Ebbe Trenskow, der med forestillingen »Jesus, min søn« stiller skarpt på personen Josef og hans liv med mennesket og sønnen Jesus. En intens oplevelse fyldt med humor og livsvisdom – og en ny måde at se og opleve historien om Jesus på.

Mærk glæden – i gospelmusikken

Fredag aften bliver fyldt med glad og medrivende gospel, når missionsstævnets helt eget gospelkor under ledelse af Ken Anderson tager os med på en fantastisk rejse i gospelmusikkens forunderlige univers.

Der er lagt op til store og spændende oplevelser på sommerens missionsstævne fra 22.-28. juli i Mariager – du kan endnu nå at tilmelde dig på www.missionsstaevne.dk Her kan du læse meget mere om programmet og de mange muligheder for at få en sommer, der summer af liv. ■

Tåreernes mosaik

☐ Stine Frandsen ☐ Elisabeth Knox-Seith, kultursociolog

Sorgen indtager en stor plads i livet – ofte er det svært at græde, give udtryk for smerten. Men i traditionen, der opstod omkring ørkenfædrene og -mødrene, var tårer en vigtig del af bønner og oplevelsen af nærværet med Gud.

Gud når os i tårerne

Tårerne er en måde Gud kan nå os på – i de dybere lag af sjælen, som ellers ofte ligger brak. I tårernes kamp kommer vi ofte i berøring med mere skjulte lag af os selv, og det er i disse lag, Gud kan røre sig i os – og bevæge os.

Jesus lod sig også bevæge af tårer, og bemærkelsesværdigt er det, at denne bevægelse fører til kontant og resolut handling. Umiddelbart efter han græder over Jerusalem, drager han ned til templet og giver sig i kast med at jage alle dem, der misbruger templets hellighed, ud med stor, hellig vrede. To stærke bevægelser – en indre og en ydre, men dybt sammenvævede.

Da han hører om den bevægelse, som Maria og de jøder, der er i følget, føler ved Lasarus' død, fører det også til resolut handling: Dét at Jesus græd sammen med alle andre, som sørgede, førte til en af de mest bemærkelsesværdige helbredelses-historier i alle evangelierne.

Tårer går ind under de dybere lag

Sorgen og tårerne kan være som en flod under alle floder – selve det kildevæld, der bringer os i berøring med det, vi ellers

helst ikke tør røre ved. Det er en del af livets essens at være i kontakt med disse lag af os selv, men det er kun i sjældne, og ofte korte øjeblikke, at vi virkelig tør synke ned i det rum, det indre mulm, hvor Gud møder os i smerten.

Den selvsamme smerte, i hvis berøring vi kan forløses, kan uden forløsning føre til stivhed og forkrampethed – en form for selvbeskyttelse, der sætter os uden for os selv og verden. At forløse smerten gennem tårernes handling – som kvinden med alabastkrukken gjorde det – er dét, som skaber nyt liv i os og omkring os.

Tårerne forbinder os med Kristi dybere væsen, med medfølelsens og kærlighedens kilde, og gør os i stand til at elske og længes. Uden tårernes styrke bliver vi aldrig fuldt ud menneskelige. Tårerne åbner for et nyt land, vander ørkenen – giver væde til spæde, nye planter i vores liv.

Tårer på tværs

Tårerne er måske noget af det mest fælles-menneskelige. På tværs af kulturer græder vi, og skal man have en samtale med et menneske fra en helt anden tradition, kan et

dybt berøringspunkt være at tale om, hvad vi hver især sørger over. Ofte kan dette blive forsoningens spire. Når hvide sydafrikanere kan fortælle sorte sydafrikanere, hvor stor også deres smerte var under apartheid, begynder et nyt liv at blomstre, og sameksistensen bliver mulig, selv dér, hvor der før var uoverstigelige barrierer.

Når man i Tyskland begynder at være åben om den dybe sorg, stort set alle efterkrigstidens generationer bærer med sig, kan der ske en samfundsmæssig omvendelse og en ny begyndelse. Tråde fra fortiden, der før bandt og gjorde ondt, kan forløses ved, at de kappes i sorgens ærlighed.

Tårer fører til handling

Vi flytter os hele tiden, og således også sorgen – men uden at sætte lys på smerten og kærligt omfavne den, stivner vi som mennesker og fællesskaber. Sorgen er et magtesløst rum, men koblet med handling, som det sker i tilfældet med Jesus, bliver sorgen en forløsende impuls. Verden kan ikke blive ved at være i lidelse! ■

Afsender:
Baptistkirken
 i Danmark
 Lærdalsgade 7, st. tv.
 DK-2300 København S

ISSN 1901-4635

[KLUMME MED KROP]

[≡]
 Sidsel Hegnsvad
 [📷]
 Stine Frandsen

»I ubetænksomme øjeblikke tænker jeg, at kroppen er hel og afgrænset. Men i løbet af et døgn

spadseretur på Manhattan blev jeg igen mindet om, at den er fuld af huller. Den er underholdende og generende porøs. Det løber ind og ud af den: Mad, væsker, tegn, symboler og kultur. Kroppen er utæt i begge ender, som et digt.«

– fra ›Uro‹ af Finn Skårderud

Krop. Ordet rumsterer i mig i flere dage. Paradoksalt nok i mine tanker. Jeg slår op i

bøger og leksika. Jeg falder over spændende refleksioner; den postmoderne krop, kroppen i kunsten, og googl'er jeg ordet, får jeg knap tre millioner hits, hvoraf mange handler om sundhed, sex og sport. Jeg overvejer intenst, hvorledes jeg skal behandle magasinet tema: Krop. Når jeg sætter mig foran den bærbare, har jeg mængder af både intellektuelle og populistiske tilgange til fænomenet krop – svævende rundt i – ja, mine tanker.

I min iver overser jeg helt den mulighed, at jeg kunne hoppe ned fra tankens højtsvævende sky og prøve at mærke – ja, min krop. Den norske psykiater Finn Skårderud skriver i sin samtidsanalyse ›Uro‹ et afsnit om kroppen. Mit døgnspadseretur er ikke på Manhattan, men i København, hvor jeg som Skårderud også bliver mindet om kroppens porøsitet og gennemløb:

En langsom, søvngig opvågning i kvistværelset, hvor solen bryder frem gennem gardinets grafiske mønster, morgen-teens

varme, der breder sig i mig, bruserens stråler, der omfavner kroppen, den svage duft af bodylotion rammer lugtesansen og min tå får et plaster på for at dække et lille sår forårsaget af de nye skos trykken. På kommer strømpebuks og kjole. Solens stråler rammer nu ›live‹, mens kroppen let bevæger sig af sted på den skæve, raslende damecykel. Trippen op og ned ad butiksgaden. Et møde, et knus. Næste stop Charlottenborg, hvor blikket flakker rundt fra billede til installation. Det væmmes, pirres, forundres og glædes. Kokosis og sprød vaffel rammer læberne, og en snert af kulde mærkes. Trappegang. Basic needs – hvile og toiletbesøg.

Som Skårderud erkender; kroppen minder os om, at den er utæt – ind og ud løber mad, væsker, tegn, symboler og kultur. Kroppen er med og påvirkes hele tiden – men selv i en ›Klumme med Krop‹, ender vi så let på tankernes sky. ■